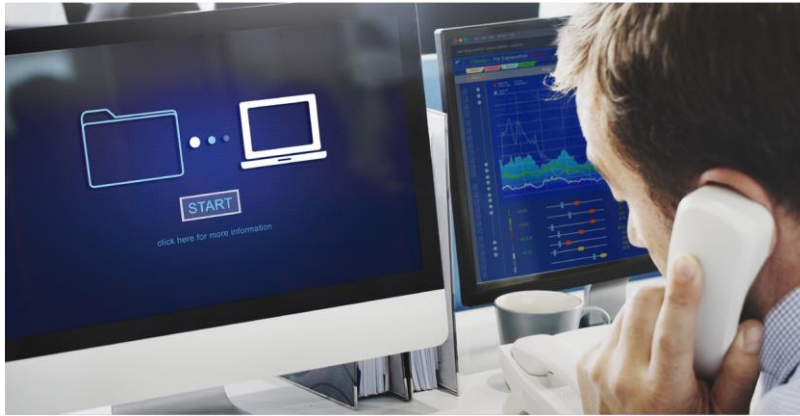

CHỐNG RỬA TIỀN: CÁC VẤN ĐỀ CƠ BẢN

Phần 4: Chuyển giao tài sản

Một trong những cách chính mà tội phạm phân loại hoặc tích hợp số tiền thu được từ phạm tội vào nền kinh tế hợp pháp là thông qua chuyển nhượng tài sản, đặc biệt là bất động sản và các tài sản có giá trị cao khác. Mỗi quan hệ với khách hàng có thể chỉ giới hạn trong việc chuyển giao tài sản đó và chỉ tồn tại trong thời gian ngắn. Điều này cho thấy tầm quan trọng rằng kế toán phải áp dụng một cách hiệu quả phương pháp tiếp cận dựa trên rủi ro để không bị vô tình tham gia vào hoạt động bất hợp pháp.

Tội phạm sử dụng chuyển giao tài sản như thế nào?

Tội phạm thường di chuyển giá trị giữa người này với người khác hoặc các khu vực pháp lý bằng cách mua, bán hoặc điều chuyển các tài sản có giá trị cao. Thỉnh thoảng tội phạm sẽ tìm cách phân chia số tiền thu được bất hợp pháp của chúng bằng các giao dịch liên kết trong đó một tài sản được mua và một tài sản khác được bán liên tiếp nhanh chóng (ví dụ, bán một căn hộ và mua một chiếc thuyền). Điều này có thể làm che giấu nguồn tiền và che giấu sự thật với những người chỉ có thể nhìn thấy một trong những giao dịch. Cho dù (loạt) giao dịch được cơ cấu tổ chức như thế nào hoặc tài sản nào có liên quan, mục đích cuối cùng của tội phạm là che dấu liên kết đối với hoạt động tội phạm.

Kế toán viên chuyên nghiệp có thể vô tình giúp tội phạm chuyển tiền phạm tội bằng cách cơ cấu tổ chức việc chuyển giao tài sản hoặc cung cấp tư vấn về thuế đối với các giao dịch.

“Phương pháp tiếp cận dựa trên rủi ro” thực hiện như thế nào?

Khi tư vấn cho khách hàng về việc mua bán tài sản, kế toán viên chuyên nghiệp phải cân nhắc những điều sau:

- Bạn có biết chủ sở hữu lợi ích của tài sản là ai không? Chủ sở hữu lợi ích có khác với người đứng tên tài sản được nắm giữ không?
- Bạn có biết ai là chủ sở hữu lợi ích của tài sản sau khi giao dịch không? Chủ sở hữu lợi ích của tài sản sau giao dịch có khác với người sẽ đứng tên tài sản sẽ được nắm giữ không?
- Nguồn gốc của cái của người mua và nguồn tiền để mua tài sản đến từ đâu? Điều này có hợp lý dựa trên những gì bạn biết về người mua không?
- Việc chuyển giao tài sản có cơ sở hợp lý không? Trường hợp giao dịch là thương mại, giao dịch đó có ý nghĩa thương mại không? Trường hợp giao dịch là từ thiện, giao dịch đó có ý nghĩa xuất phát từ mục đích từ thiện không?
- Giao dịch này có phải là một phần của một loạt các giao dịch liên kết đang được xử lý bởi các chuyên gia khác hay không?
- Liệu giao dịch liên quan đến việc chuyển tài sản đến hoặc từ một khu vực pháp lý có rủi ro cao về rửa tiền hay không - Financial Action Task Force – FATF công bố danh sách các quốc gia có rủi ro cao về rửa tiền như vậy.

Phạm vi rà soát đặc biệt mà bạn cần thực hiện sẽ lớn hơn nếu câu trả lời cho các câu hỏi trên cho thấy có rủi ro rửa tiền cao. Như thường lệ, kế toán viên phải thực hiện các bước hợp lý để lập hồ sơ, tài liệu về đánh giá rủi ro.

Tình huống nghiên cứu về chuyển giao tài sản*

Một quan chức Chính phủ cấp cao ở một quốc gia Trung Á, Shohrat Alperen, đã trao một hợp đồng về cơ sở hạ tầng do Nhà nước tài trợ trị giá 2 tỷ đô la cho một công ty là nhà thầu lớn trong khu vực pháp lý của họ. Trong một sự kiện dường như không được liên kết, một công ty con của công ty nhà thầu ở nước ngoài tại Vương quốc Anh thuê một luật sư và kế toán viên người Anh để tư vấn cho công ty về việc mua một căn hộ trị giá 5 triệu bảng Anh ở trung tâm London. Công ty nói với các tư vấn chuyên nghiệp của mình rằng căn hộ này là dành cho một trong những giám đốc điều hành cấp cao mới của công ty ở khi họ làm việc ở London - tên cô ấy là Anna Ericsson.

Là một phần của quá trình rà soát đặc biệt khách hàng về công ty con ở Vương quốc Anh, kế toán viên xác định rằng công ty mẹ có trụ sở tại quốc gia Trung Á. Có rất nhiều tin bài về việc công ty được trao một hợp đồng có giá trị cao từ chính phủ, với nhiều lời chỉ trích về chủ nghĩa thân hữu.

Các kế toán viên tiến hành nghiên cứu hồ sơ về Anna Ericsson và nhận thấy rằng mọi thứ dường như không trùng khớp nhau. Với sự nhạy cảm nghề nghiệp của mình với sự đa văn hóa xã hội, các kế toán viên liên tục tìm ra những manh mối nhỏ cho thấy Anna dường như đến từ quốc gia Trung Á (chứ không phải đến từ Scandinavia như bề mặt họ tên của cô ấy cho thấy) - và họ nhận thấy trong nghiên cứu từ nguồn mở của mình cho thấy rằng một người nào đó có tên đó được đăng hình ảnh trong một sự kiện xã hội với Shohrat Alperen. Không có bất kỳ đề cập nào về việc Anna có nền tảng về kinh doanh cơ sở hạ tầng mà chỉ là nhà tạo mẫu cá nhân của người giàu có này.

Với rất nhiều chi tiết đáng ngờ và thiếu thông tin cần làm rõ từ khách hàng tiềm năng, kế toán viên lịch sự từ chối hợp đồng và gửi SAR cho đơn vị tình báo tài chính. Hóa ra "Anna" là cháu gái của quan chức cấp cao, và tài sản là tiền hối lộ để đổi lấy hợp đồng.

*Lưu ý: Tên và khu vực pháp lý đã được thay đổi để bảo mật.

HỖ TRỢ BỔ SUNG

Để nắm được hướng dẫn chung về chống rửa tiền, vui lòng xem *Hướng dẫn về phương pháp dựa trên rủi ro cho nghề kế toán* của FATF. Để có thêm thông tin địa phương chi tiết, bao gồm các yêu cầu của pháp luật được áp dụng, vui lòng liên hệ với tổ chức kế toán chuyên nghiệp của bạn.

529 Fifth Avenue, New York 10017

www.ifac.org | +1 (212) 286-9344 | [@ifac](https://twitter.com/ifac) | [in](https://www.linkedin.com/company/ifac) company/ifac

Các báo động đỏ chính yếu

- Khách hàng tìm cách làm phức tạp hóa cấu trúc của thỏa thuận.
- Sự ẩn danh mong muốn của các bên có quyền sở hữu lợi ích đối với tài sản, đặc biệt nếu sử dụng các thỏa thuận do chỉ định.
- Người mua hoặc người bán là cá nhân có ảnh hưởng chính trị hoặc được liên kết với cá nhân có ảnh hưởng chính trị.
- Các giao dịch liên quan đến tài sản ảo (ví dụ, Bitcoin hoặc các sản phẩm tương tự khác) hoặc liên quan đến các phương tiện thanh toán bất thường khác (ví dụ, kim loại quý hoặc đá quý).
- Các giao dịch mà kế toán viên có thể dễ dàng nhận thấy là có sự xem xét không đầy đủ (về tài chính hoặc về mặt khác).
- Các lãnh thổ liên quan đến khủng bố.
- Thông tin chi tiết không tăng thêm.

Khi nào nên rút khỏi dịch vụ

- Nếu bạn không hài lòng về việc khách hàng không trung thực với bạn về chủ sở hữu lợi ích hiện tại và chủ sở hữu lợi ích được đề xuất đứng tên của tài sản.
- Nếu các câu hỏi của bạn về nguồn của cải và nguồn tiền cho thấy rằng số tiền được sử dụng để mua tài sản có nguồn gốc phạm tội hoặc không thể giải thích được.
- Nếu người bán, người mua hoặc quốc gia nơi có tài sản phải chịu các biện pháp trừng phạt tài chính của chính phủ trong khu vực pháp lý của bạn.
- Nếu giao dịch không có ý nghĩa.

Nộp báo cáo các hoạt động đáng ngờ (“Suspicious Activity Report - SAR”)

Nếu bạn nghi ngờ rằng có thể có hoạt động phạm tội hoặc tiền phạm tội liên quan đến việc chuyển giao tài sản, khi đó bạn có thể báo cáo những nghi ngờ của mình cho đơn vị tình báo tài chính địa phương. Ở một số khu vực pháp lý, đây là nghĩa vụ pháp lý đối với các kế toán viên chuyên nghiệp.

Lưu ý

Nếu bạn thực hiện Báo cáo hoạt động đáng ngờ về hoạt động rửa tiền bị nghi ngờ, bạn phải thận trọng không bí mật thông báo với người mà bạn đã báo cáo các hoạt động đáng ngờ (Suspicious Activity Report – SAR). Các chuẩn mực của FATF yêu cầu các chính phủ quy định cấm việc “bí mật thông báo” theo pháp luật. Do đó, ở nhiều quốc gia, việc bí mật thông báo về SAR là tội phạm hình sự vì điều này có thể gây bất lợi cho cuộc điều tra tội phạm. Mặc dù quy định này chưa được ban hành ở tất cả các khu vực pháp lý, nhưng thông lệ tốt nhất cho các kế toán viên chuyên nghiệp là không tiết lộ việc nộp SAR.

Điều quan trọng cần nhớ là cũng có rủi ro về ý báo cáo bí mật về khách hàng trong khi thực hiện rà soát đặc biệt hàng (Client Due Diligence - CDD). Khi nghi ngờ, hãy liên hệ với tổ chức nghề nghiệp chuyên nghiệp, hội nghề nghiệp của bạn hoặc đơn vị tình báo tài chính địa phương.

www.icaew.com

[@icaew](https://twitter.com/icaew) | [in](https://www.linkedin.com/company/icaew) company/icaew

Ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 4 - Chuyển giao tài sản” do Liên đoàn Kế toán quốc tế xuất bản tháng 1/2021 bằng tiếng Anh, được Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam dịch sang tiếng Việt vào tháng 06/2022, và được IFAC cho phép sử dụng. Các nội dung được phê duyệt của tất cả các ấn phẩm của IFAC do IFAC phát hành là bằng ngôn ngữ tiếng Anh. IFAC không chịu trách nhiệm về tính chính xác và hoàn chỉnh của bản dịch hoặc về các hành động có thể xảy ra sau đó do kết quả của bản dịch.

Bản quyền năm 2021 nội dung tiếng Anh của ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 4 - Chuyển giao tài sản” thuộc về IFAC. Tất cả bản quyền được đăng ký.

Bản quyền năm 2022 nội dung tiếng Việt của ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 4 - Chuyển giao tài sản” thuộc về IFAC. Tất cả bản quyền được đăng ký.

Tiêu đề gốc: “Anti-Money Laundering, The Basics: Installment 4 – Asset Transfers”

Vui lòng liên hệ Permissions@ifac.org để được sao chép, lưu trữ hoặc truyền tải hoặc các hình thức sử dụng tương tự khác của tài liệu này.